

2011-12-30
Dnr 44-2011:2153

Föreningen för Gefle Kristna Skola
Pukslagarvägen 20
804 32 Gävle

Rektorn vid Trädgårdsskolan GKS

Beslut för fristående grundskola med fritidshem

efter tillsyn av Trädgårdsskolan GKS i Gävle

Tillsyn av Trädgårdsskolan GKS

Helhetsbedömning

Skolinspektionen genomför tillsyn i Gävle kommun under hösten 2011–våren 2012. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen. Den fristående skolan Trädgårdsskolan GKS besöktes av Skolinspektionen den 6-7 december 2011

Tillsynen visar att Trädgårdsskolan GKS verksamhet uppfyller författningarnas krav inom flertalet områden. Skolan är liten och familjär och ger eleverna goda möjligheter till en trygg lärandemiljö. Lärare och skolledning samverkar i arbetet med att samtliga elever ska ges goda förutsättningar att nå så långt som möjligt i sin kunskapsutveckling. Rektorn är en tydlig pedagogisk ledare, väl förtrogen med den dagliga verksamheten och besitter en god pedagogisk insikt förvärvad genom erfarenhet. Hon lägger stor vikt vid att vara närvarande i det dagliga arbetet och att säkerställa en god miljö för lärande. Skolinspektionens intryck är att lärarna i undervisningen i hög utsträckning utgår från elevernas olika förutsättningar och behov. Undervisningen varierar och lärarna samverkar med varandra.

Fritidshemmet erbjuder eleverna en meningsfull fritid. Verksamheten utgör ett komplement till skolan och eleverna ges goda möjligheter till inflytande över verksamheten.

Tillsynen visar att det finns brister i lärarnas arbete med åtgärdsprogrammen och innehållet i dem behöver utvecklas. Det finns också brister när det gäller lärarnas ämnesbehörighet.

Skolinspektionen pekar i denna tillsyn på områden som huvudmannen måste åtgärda för att förbättra elevernas måluppfyllelse. Mot denna bakgrund fattar Skolinspektionen följande beslut.

Beslut

Föreläggande

De beskrivna bristerna som Skolinspektionen konstaterat vid tillsynen av Trädgårdsskolan GKS i Gävle måste åtgärdas för att huvudmannen ska uppfylla författningarnas krav och eleverna därmed ska få den utbildning de har rätt till.

En utförligare redogörelse av konstaterade brister finns nedan under rubriken *Skäl för beslut*.

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Trädgårdsskolan GKS att senast den **30 mars 2012** avhjälpa påtalade brister genom att vidta nedanstående åtgärder.

De vidtagna åtgärderna ska samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Särskilt stöd

Rektorn ser inte till att beslut fattas om åtgärdsprogram och att åtgärdsprogrammen anger vilka behoven är och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med särskilt stöd.

I detta ingår att:

- Rektorn ser till att beslut fattas om åtgärdsprogram och att åtgärdsprogrammen anger vilka behoven är och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas (3 kap. 9 § skollagen).

Personalkompetens

Rektorn saknar pedagogisk insikt förvärvad genom utbildning. Personal vid skolenheten har inte utbildning och kompetens för de uppgifter de ska bedriva.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med personalkompetens.

I detta ingår att:

- Se till att rektorn har pedagogisk utbildning (2 kap. 11 § skollagen).
- Se till att rektorn har gått en särskild befattningsutbildning eller en utbildning som kan jämföras med denna (2 kap. 12 § skollagen).
- Se till att de lärare som används har utbildning för den undervisning de ska bedriva (2 kap. 3 § 1985 års skollag, 33 § lagen om införande av skollagen).

Anmärkningar

Skolinspektionen har vid tillsynen konstaterat mindre allvarliga brister som måste åtgärdas för att eleverna ska få den utbildning de har rätt till. Huvudmannen ges därför en anmärkning.

En redogörelse av konstaterade brister finns nedan under *Skäl för beslut*.

Till följd av anmärkningarna ska **ni senast den 30 mars 2012** vidta åtgärder för att rätta till bristerna och redovisa dessa åtgärder till Skolinspektionen.

Bedömning och betygssättning

De skriftliga omdömena i de individuella utvecklingsplanerna avser elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven.

Skäl för beslut

Måluppfyllelse

Kunskapsresultat

Skolans litenhet gör att det till stor del saknas elevresultat i den nationella statistiken. Men rektorn kan både på individ- och årskursnivå redogöra för elevernas utveckling och resultat. Av denna beskrivning framgår att alla elever i årskurs 3 uppnådde målen vårterminen 2011 och även förväntas uppnå målen innevarande läsår. I årskurs 5 fanns det vårterminen 2011 någon enstaka elev som inte uppnådde målen i alla ämnen. Enligt rektorn uppnådde flertalet elever i årskurs 9 både gymnasiebehörighet och målen i samtliga ämnen vårterminen 2011. Det genomsnittliga meritvärdet var 153. Enligt rektorn berodde detta på att de elever som inte uppnådde målen i alla ämnen hade svaga förkunskaper och började i Trädgårdsskolan i årskurs 8 eller 9. Läsåret 2010 var det genomsnittliga meritvärdet 214 poäng.

Resultat av värdegrundsarbetet

Skolan erbjuder en trygg miljö där det finns en hög vuxennärvaro. Rektorn och personalen arbetar aktivt med värdegrundsfrågor utifrån till exempel mångfald. Eleverna vittnar om en harmonisk skolmiljö där kränkningar sällan eller aldrig förekommer. Skolan har en årlig plan mot kränkande behandling, och kartläggning av elevernas känsla av trygghet och trivsel genomförs med bland annat årliga enkäter för samtliga skolans elever. Utifrån dessa kartläggningar genomförs åtgärder för att förbättra tryggheten i skolan.

Måluppfyllelse och resultat för fritidshemmet

Skolans fritidshem är väl integrerat med skolans övriga verksamhet och bedrivs i intilliggande lokaler. Personalen arbetar både i skolan och på fritidshemmet och kan på ett tydligt och strukturerat sätt stödja såväl elevernas sociala utveckling som deras kunskapsinhämtning. Eleverna har varit involverade i utformandet av fritidshemmets lokaler. Skolinspektionens intryck är att verksamheten utgör en meningsfull fritid och kompletterar skolan i enlighet med författningarnas krav.

Föreläggande:

Bedömningsområde: Särskilt stöd

Bedömning:

Rektorn ser inte till att beslut fattas om åtgärdsprogram och att åtgärdsprogrammen anger vilka behoven är och hur åtgärder ska följas upp och utvärderas.

Motivering:

Enligt skollagen ska rektorn se till att beslut fattas om åtgärdsprogram. Av programmet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärder ska följas upp och utvärderas.

I Trädgårdsskolan GKS har Skolinspektionen tagit del av ett antal åtgärdsprogram som utarbetats både föregående och innevarande läsår. I intervjuer med rektorn och lärare framkommer att skolan utreder när elever riskerar att inte uppnå målen och att åtgärdsprogram alltid skrivs för elever i behov av särskilt stöd. I de åtgärdsprogram som inspektörerna granskat framgår vilka åtgärder skolan avser att vidta för att eleven ska ges förutsättningar att uppnå målen. Åtgärdsprogrammen relaterar dock inte alltid tydligt till kursplanernas mål eller kunskapskrav. Det går inte heller att utläsa hur utvärdering av åtgärdsprogrammets insatser ska göras. Både lärare och rektorn uppger att det inte alltid är rektorn som fattar beslut om huruvida ett åtgärdsprogram ska skrivas eller inte. Vid rektorns faktakontroll av detta beslut har skolan inkommit med en kompletterande dokumentation och ny mall för utarbetande av åtgärdsprogram som i högre grad överensstämmer med författningarnas krav.

Av utredningen framgår att det finns brister i skolans arbete med åtgärdsprogrammen. Inte heller innehållet i åtgärdsprogrammen uppfyller författningarnas krav. Mot bakgrund av ovanstående uppfyller verksamheten inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning:

3 kap. 9 § skollagen

Bedömningsområde: Personalkompetens

Bedömning:

Rektorn saknar pedagogisk insikt förvärvad genom utbildning. Personal vid skolenheten har inte utbildning och kompetens för den utbildning de ska bedriva.

Motivering:

Enligt skollagen får som rektor bara den anställas som genom utbildning och erfarenhet har pedagogisk insikt.

Rektorn uppger att hon är utbildad socionom men saknar pedagogisk utbildning och inte heller har gått någon särskild befattningsutbildning.

Enligt skollagen ska de lärare som är anställda före den 1 juli 2011 ha utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

I Trädgårdsskolan är samtliga lärare anställda före den 1 juli 2011. Rektorn uppger att ingen lärare som inte har lärarexamen är tillsvidareanställd. I dokumentation och intervjuer och samtal med lärare och skolledning framkommer att det finns lärare som inte har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver. Det innebär att eleverna får undervisning i ämnena slöjd, bild, idrott och hälsa, hem- och konsumentkunskap och musik av lärare som saknar utbildning i dessa ämnen. I årskurs 4-9 undervisas eleverna av lärare som saknar utbildning i engelska. Personalen i fritidshemmet har utbildning i enlighet med författningarnas krav.

Sammanfattningsvis framgår av tillsynen att det finns brister i rektorns och lärarnas kompetens. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs avhjälpa bristen.

Författning:

2 kap. 11-12 §§ skollagen, 2 kap. 3 § 1985 års skollag, 33 § lagen om införande av skollagen

Anmärkning:

Bedömningsområde: Bedömning och betygssättning

Bedömning:

De skriftliga omdömena i de individuella utvecklingsplanerna avser inte elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven.

Motivering:

Enligt skollagen ska läraren vid utvecklingssamtalet ge skriftliga omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven i alla ämnen som eleven får undervisning i.

I årskurs 1-3 har skolan möjlighet att ge eleverna en samlad bedömning av deras kunskapsutveckling i de naturorienterande ämnena respektive de samhällsorienterande ämnena. De båda ämnesområdena får dock inte slås ihop till en samlad bedömning.

Vid Trädgårdsskolan GKS upprättas individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen för alla elever. Skolinspektionen har tagit del av några av dessa från vårterminen 2011 och kan konstatera att de inte uppfyller författningarnas krav. I omdömena för elever i årskurs 1-3 ges en samlad bedömning av både de samhällsorienterande och naturorienterande ämnesområdena tillsammans. I årskurs 4-6 ges eleverna en samlad bedömning av respektive naturorienterande och samhällsorienterande ämnesblock och inte i respektive ämne som eleverna får undervisning i.

Lärarna i Trädgårdsskolan GKS behöver ge skriftliga omdömen i alla ämnen som eleverna får undervisning i och inte bara i ämnesområdena. Detta gäller för eleverna i årskurs 4 och uppåt. Mot bakgrund av att de individuella utvecklingsplanerna med skriftliga omdömen i övrigt uppfyller kraven, bedöms bristen som en mindre allvarlig överträdelse. Huvudmannen tilldelas därför en anmärkning.

Författning:

10 kap. 13 § skollagen

Bakgrund

Beskrivning av Trädgårdsskolan GKS

Skolverket beslutade den 21 augusti 1996 (dnr 96:908) att Trädgårdsskolan GKS hade rätt till bidrag för grundskola årskurserna 1-9. Huvudman för skolan är Föreningen för Gefle Kristna Skola med organisationsnummer 885001-8683.

Trädgårdsskolan GKS är en fristående kristen skola med konfessionell inriktning. Skolan startade höstterminen 1996 och var, enligt rektorn, den första fristående skolan i Gävle kommun. Skolan ligger sedan höstterminsstarten 2010 i området Södra Bomhus, några kilometer utanför Gävles stadskärna. Skolan leds av en rektor. Det finns också en biträdande rektorsfunktion på 10 procent. Denna tid utgörs enligt den biträdande rektorn mest av att vara "bollplank" till rektorn. Vid tillsynen fanns en elev i förskoleklass och 39 elever i årskurs 1-9. Mer än hälften av eleverna går i årskurs 7-9. Undervisningen sker i huvudsak i åldersintegrerade klasser; förskoleklass och årskurs 1-3 i en grupp, årskurs 4-6 i en grupp och årskurs 7-9 i en grupp.

I lokalerna bedriver skolan även fritidshemsverksamhet. Fritidshemmet arbetar integrerat med skolan. Skolans specialpedagog är ansvarig för förskoleklassens verksamhet och har arbetslagsmöten med lärarna i årskurs 1-3 där även fritidshemmets verksamhet planeras. Vid tillsynstillfället är åtta barn inskrivna i fritidshemmet, från förskoleklass och årskurs 1-3. Skolan har tidigare haft en fritidsklubb för äldre barn men enligt rektor finns det inget behov av det innevarande läsår.

I ärendets slutliga handläggning har utredare Johan Pellberg deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Anna Rydin
Enhetschef

Lotta Hedén
Undervisningsråd

Bilagor:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Tillsyn genomförs samtidigt i de fristående skolor som finns i kommunen.

Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen och bedömer om huvudmännen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt.**

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut). Kommunens förskoleverksamhet och verksamheten vid fritidshemmen redovisas i var sitt sammanfattande beslut. Fritidshem vid fristående skolor inspekteras i anslutning till tillsynen av den fristående grundskolan. Skolinspektionen ger alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning huvudmannen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas. Vid kommunala förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

För den offentliga verksamheten kompletteras alla beslut med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för huvudmannen.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor eller förskolechef ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i verksamheterna inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).